

Η ΕΠΕΝΔΥΣΗ: Η ΟΡΙΟΘΕΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΝΝΟΙΑΣ ΣΕ ΕΠΙΠΕΔΟ ΔΙΕΘΝΩΝ ΟΡΓΑΝΙΣΜΩΝ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΧΩΡΩΝ

Κωνσταντίνος ΓΕ. Αθανασόπουλος

1. Έννοια της διεθνούς ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης Διακρίσεις

Πέραν των επί μέρους ρυθμίσεων των διαφόρων Χωρών, οι οποίες ποικίλουν βεβαίως, επί του θέματος της ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης (και περί των οποίων παρατίθενται εν συνεχεία ενδεικτικώς ορισμένα στοιχεία), ρυθμίσεις περί της έννοιας, των κατηγοριών και άλλων πτυχών της ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης έχουν κατά περιόδους εισηγηθεί και διεθνείς Οργανισμοί, όπως π.χ. το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης κ.ά.

Κατά τους εν λόγω Οργανισμούς, και ιδίως του Ο.Ο.Σ.Α., λοιπόν, άμεση επένδυση¹ σε άλλη Χώρα, πλην της Χώρας προέλευσης του κεφαλαίου, είναι η επένδυση, η οποία εμπεριέχει μακροπρόθεσμη σχέση, που αντανακλά συνεχές ενδιαφέρον μιας εταιρείας ή ενός ατόμου, προς μια εταιρεία ή ένα άτομο εγκατεστημένη ή εγκατεστημένο σε άλλη Χώρα, διάφορη εκείνης της έδρας ή της κατοικίας του επενδυτή. Στην προκειμένη περίπτωση ως σκοπός του αμέσως επενδύοντος, είτε αυτός είναι εταιρεία, είτε είναι φυσικό πρόσωπο, είναι η άσκηση σημαντικής επιρροής στη διοίκηση της εταιρείας ή της οιασδήποτε μορφής επιχειρηματικής δραστηριότητας στην άλλη Χώρα.

Στην προκειμένη περίπτωση πρέπει να υπάρχει ιδιοκτησία ή κατοχή τουλάχιστον ποσοστού 10% των κοινών μετοχών ή του δικαιώματος ψήφου σε μια εταιρεία ή οιασδήποτε μορφής επιχειρηματική δραστηριότητα.

Με βάση αυτήν την εννοιολογική προσέγγιση², την οποία αποδέχονται πολλές

1. Βλ. Ο.Ε.Κ.Δ., *Detailed Benchmark definition of foreign investment*. Paris, 1992.

Χώρες π.χ. Μέλη του Οργανισμού Οικονομικής και Συνεργασίας και Ανάπτυξης, είναι δυνατόν να γίνουν οι ακόλουθες διακρίσεις ιδιωτικών παραγωγικών άμεσων επενδύσεων σε άλλη Χώρα, πλην της Χώρας καταγωγής των κεφαλαίων:

Άμεσες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις.

Βραχυπρόθεσμες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις: διάρκεια ζωής μικρότερη του έτους.

Μεσοπρόθεσμες ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις: διάρκεια ζωής άνευ ορίου, αλλά άνω της πενταετίας.

Έμμεσες ιδιωτικές (παραγωγικές) επενδύσεις ή επενδύσεις χαρτοφυλακίου. Άυλες επενδύσεις: πρόκειται περί αγοράς άυλων τίτλων (στην Ελλάδα προβλέπονται υπό του Ν.2198/1994).

Κύριες ή βασικές και δευτερογενείς ή παρεπόμενες: οι τελευταίες απορρέουν συνήθως εκ μιας άλλης δραστηριότητας π.χ. τα λεγόμενα αντισταθμιστικά οφέλη, βάσει διμερών συμφωνιών μεταξύ π.χ. ενός Κράτους και μιας αλλοδαπής εταιρείας.

Παραγωγικές επενδύσεις ενός Κράτους ή άλλων Νομικών Προσώπων ελεγχόμενων υπό ενός Κράτους εντός των διοικητικών ορίων άλλου Κράτους.

Μικτές ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις συγχρηματοδοτούμενες υπό Ιδιωτικών και Κράτους ή Κρατικών Οργανισμών, λειτουργούντων επί ίσοις όροις³.

2. Η οπτική των Διεθνών Οργανισμών

A. Organisation de Cooperation et de Développement Economiques, OECD

Εκ των Διεθνών Οργανισμών, οι οποίοι έχουν «εμπλακεί» με οιοδήποτε τρόπο σε θέματα διεθνών ιδιωτικών παραγωγικών επενδύσεων αναφέρεται εδώ η συναφής σημαντική δραστηριότητα του Organisation de Cooperation et de Développement Economiques, Οργανισμού Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (εφεξής Ο.Ο.Σ.Α.) και το επί των προσφάτων προτάσεων του Ο.Ο.Σ.Α. Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, το περιλαμβάνον τις προτάσεις του Κοινοβουλίου προς την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σχετικώς με την

2. Βλ. Const. Ge. Athanasopoulos, La notion d' investissement privé productif en Grèce. Cahiers de L' A.C.E., Paris, 1991, n. 3. Const. Ge. Athanasopoulos: La notion d' investissement productif privé dans le cadre institutionnel de la législation Grecque pour le développement. Bruxelles, 1994, G. Petrochilos, Foreign direct investment, Aldershot, Hants, 1979, p.17.

3. Άλλα θέματα βλ. στο J.-P. Courthéoux – N. Zafar, Incitations comparées aux investissements des entreprises, Paris, 1995, p. 3. Β. Δ. Δεληθέου, Το νομικό πλαίσιο προστασίας ξένων κεφαλαίων και επενδύσεων αναπτυξιακού χαρακτήρα στην Ελλάδα, Αθήνα, 1996, σ. 51.

τηρητέα στάση της, κατά τις διαπραγματεύσεις εντός του πλαισίου του Ο.Ο.Σ.Α. για τη σύναψη πολυμερούς συμφωνίας επί θεμάτων επενδύσεων (1998 μ.Χ.). Οι προσπάθειες⁴ του Ο.Ο.Σ.Α. για τη διευκόλυνση της διεθνούς ροής κεφαλαίων χρονολογούνται από μακρού. Ήδη, από του έτους 1961 μ.Χ. ο Ο.Ο.Σ.Α. είχε συντάξει Κώδικα για την ελεύθερη κίνηση κεφαλαίων, τον οποίο ακολούθησε το έτος 1976 μ.Χ. ο Κώδικας Συμπεριφοράς των πολυεθνικών επιχειρήσεων, ο οποίος απευθύνεται προς τους επενδυτές και όχι προς τις Χώρες υποδοχής των επενδύσεων.

Το κείμενο του εν λόγω Κώδικα Συμπεριφοράς απετέλεσε αντικείμενο εκτενών συζητήσεων κατά τη διάρκεια της Διάσκεψης των Υπουργών των Χωρών Μελών του Ο.Ο.Σ.Α. τον Ιούνιο του έτους 1979 μ.Χ., οι οποίες οδήγησαν σε μερική αναθεώρησή του, με στόχο, μεταξύ άλλων, τη υιοθέτηση από τις εμπλεκόμενες Χώρες μέτρων άρσης των περιοριστικών εμπορικών πρακτικών κ.ά.

Ακολούθως, εξεδόθη το έτος 1981 μ.Χ. Απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών του Ο.Ο.Σ.Α. εν σχέσει με τα κίνητρα και τα εμπόδια, τα οποία σχετίζονται με διεθνείς επενδύσεις.

Τα κύρια σημεία αυτής της Απόφασης παρατίθενται επιλεκτικώς εν συνεχεία, επειδή ουσιαστικώς αποτελούν «προάγγελο» των μεταγενέστερων ρυθμίσεων της Πολυμερούς Συμφωνίας Επενδύσεων.

Το Συμβούλιο αποφασίζει:

1. Στο πλαίσιο της Επιτροπής για τις Διεθνείς Επενδύσεις και τις Πολυεθνικές Επιχειρήσεις θα πραγματοποιούνται Σύσκεψεις με αίτηση κάθε Κράτους – Μέλους, το οποίο εκτιμά, ότι τα συμφέροντά του θίγονται από τις συνέπειες, που επιφέρουν στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις του, τα μέτρα που λαμβάνονται από ένα Κράτος – Μέλος.

2. Τα Κράτη – Μέλη οφείλουν να δώσουν στο πλαίσιο των διαδικασιών της Σύσκεψης, κάθε δυνατή πληροφορία, που αφορά στο αντικείμενο της Σύσκεψης.

3. Το Συμβούλιο μπορεί να προσκαλεί περιοδικώς τη Συμβουλευτική Επιτροπή Οικονομίας και Βιομηχανίας του Ο.Ο.Σ.Α. (Β.Ι.Α.Σ.) και τη Συμβουλευτική Επιτροπή του Ο.Ο.Σ.Α. (Τ.Υ.Α.Σ.) για να γνωστοποιήσουν τις θέσεις τους στα ερωτήματα, που αφορούν στα κίνητρα και στα εμπόδια διεθνών επενδύσεων και θα λάβει υπ' όψιν του τις γνώμες στις περιοδικές του αναφορές στο Συμβούλιο.

4. Οι Χώρες Μέλη είναι: Αυστραλία, Αυστρία, Βέλγιο, Γαλλία, Γερμανία, Δανία, Ελβετία, Ελλάδα, Ηνωμένες Πολιτείες, Ηνωμένο Βασίλειο, Ιαπωνία, Ιρλανδία, Ισπανία, Ιταλία, Καναδάς, Κορέα, Λουξεμβούργο, Μεξικό, Νέα Ζηλανδία, Νορβηγία, Ολλανδία, Ουγγαρία, Πολωνία, Πορτογαλία, Τουρκία, Τσεχία, Φινλανδία.

4. Η παρούσα Απόφαση θα επανεξεταστεί το αργότερο μετά πέντε έτη. Η Επιτροπή θα παρουσιάσει, στο μέτρο που είναι αναγκαίο, σχετικές αποφάσεις.
5. Η Απόφαση αυτή αντικαθιστά την Απόφαση [C(76) 119].

Β. Κίνητρα και εμπόδια στις διεθνείς επενδύσεις και μελλοντικό Πρόγραμμα εργασίας επί ερωτημάτων πολιτικής στον τομέα των διεθνών επενδύσεων

Επανεξέταση των Μηχανισμών των σχετικών με κίνητρα και εμπόδια.

I. Γενικό πλαίσιο επανεξέτασης των μηχανισμών των σχετικών με κίνητρα και εμπόδια διεθνών επενδύσεων.

120. Οι μηχανισμοί του έτους 1976 μ.Χ. που αφορούν στα κίνητρα και στα εμπόδια των διεθνών επενδύσεων, (που θα αποκαλούνται εφεξής μηχανισμοί, που αφορούν στα κίνητρα και στα εμπόδια των διεθνών επενδύσεων) περιλαμβάνουν μία Διακήρυξη και μία Απόφαση, που, αμφότερες, στοχεύουν στην ενδυνάμωση της συνεργασίας μεταξύ Κρατών – Μελών στον τομέα των άμεσων επενδύσεων.

Οι μηχανισμοί αυτοί περιλαμβάνουν τρία βασικά στοιχεία: Μία δέσμευση των Κρατών – Μελών να λάβουν δεόντως υπ' όψιν τους τα συμφέροντα των (άλλων) Κρατών – Μελών που θα εβλάπτοντο από νόμους, κανονισμούς και διοικητικές πρακτικές, (που θα αποκαλούνται εν συνεχεία «μέτρα»), που στοχεύουν ειδικώς στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις και συνιστούν κίνητρα ή εμπόδια για αυτές τις επενδύσεις. Μία άλλη δέσμευση των Κρατών – Μελών «να κάνουν αυτά τα μέτρα όσο το δυνατόν πλέον διαφανή, ώστε η σημασία τους και το αντικείμενό τους να διευκρινίζονται επαρκώς». Μία διάταξη (στην Απόφαση), που προβλέπει συσκέψεις με αίτηση κάθε Κράτους – Μέλους, το οποίο εκτιμά, ότι τα συμφέροντά του βλάπτονται από τις συνέπειες, που θα έχουν στις άμεσες διεθνείς του επενδύσεις τα μέτρα, που λαμβάνονται από ένα άλλο Κράτος – Μέλος και στοχεύουν ειδικώς να θέσουν κίνητρα ή εμπόδια στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις.

121. Τα μέτρα, που στοχεύουν να θέσουν κίνητρα ή εμπόδια στις άμεσες ξένες επενδύσεις, λαμβάνονται από τις Κυβερνήσεις Μέλη επί της φύσης, της τοποθέτησης και του όγκου των άμεσων επενδύσεων.

II. Εμπειρίες από την εφαρμογή αυτών των Μηχανισμών.

123. Έως σήμερα κανένα Κράτος – Μέλος δεν έχει ζητήσει τη Σύσκεψη, που προβλέπεται από τους μηχανισμούς του έτους 1976 μ.Χ., με συνέπεια η Επιτροπή να μην έχει πείρα ως προς την εφαρμογή τους ή για ειδικότερα προβλή-

ματα. Παρ' όλα αυτά όμως, μελέτησε τις δυνατές συνθήκες εφαρμογής αυτών των μηχανισμών.

124. Η Επιτροπή εξέτασε ειδικώς ποία θα ήταν τα αποδοτικότερα μέσα για να είναι διαφανή τα μέτρα, που λαμβάνονται από τα Κράτη – Μέλη ως κίνητρα ή εμπόδια των διεθνών επενδύσεων. Η Διακήρυξη ζητεί από τα Κράτη – Μέλη κίνητρα και εμπόδια στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις, όσο το δυνατό διαφανέστερα, αλλά εν απουσία ιδιαίτερης αίτησης Σύσκεψης, δεν προβλέπεται καμία ρητή υποχρέωση των Κρατών – Μελών να κοινοποιήσουν τα μέτρα στον Οργανισμό, ούτε να εξηγήσουν το αντικείμενο και τη λειτουργία τους.

125. Η Επιτροπή υπογραμμίζει την αναγκαιότητα οι Κυβερνήσεις να κάνουν, σε εθνικό επίπεδο, την πρακτική τους στον τομέα όσο διαφανέστερη είναι εφικτό. Από την άλλη πλευρά, εάν γίνουν προσπάθειες από την Επιτροπή να αυξηθεί η διαφάνεια, θα πρέπει να αφορούν στους τομείς, όπου ανέκλυαν συγκεκριμένα προβλήματα.

Γ. Συμπεράσματα

129. Οι προαναφερθείσες σκέψεις οδήγησαν την Επιτροπή στην Απόφαση να δράσει. Η Επιτροπή επιθυμεί να υπογραμμίσει τη σημασία της Διακήρυξης του έτους 1976 μ.Χ. που καλεί τις Χώρες-Μέλη να λάβουν δεόντως υπ' όψιν τα συμφέροντα των άλλων Χωρών, που θα επηρεάζονται από τα κίνητρα και τα εμπόδια, που θα εφαρμόσουν στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις. Επί πλέον, επαναβεβαιώνει τη δέσμευση προς τη διαφάνεια των εφαρμοσμένων μέτρων. Με αυτόν το στόχο οι Χώρες Μέλη είναι πρόθυμες να συνεργαστούν μεταξύ τους και να προσφέρουν, είτε διμερώς, είτε στον Οργανισμό, τις πληροφορίες, που είναι ενδεχομένως απαραίτητες για την αποτελεσματική εφαρμογή των μηχανισμών.

130. Κατά την αναθεώρηση των μηχανισμών των σχετικών με τα κίνητρα και τα εμπόδια, η Επιτροπή είχε συνείδηση του παρόντος οικονομικού πλαισίου. Η διεθνής συνεργασία και η αποτελεσματική διανομή των διαθέσιμων οικονομικών πόρων για τις επενδύσεις τίθενται σε κίνδυνο, εάν η κατάχρηση των κινήτρων και των εμποδίων διεθνών επενδύσεων συνεπάγεται πολλαπλασιασμό των διαφωνιών.

135. Η ανάλυση αυτή θα αποτελέσει μέρος της γενικής έρευνας της Επιτροπής επάνω στα προβλήματα, που δημιουργεί στις Κυβερνήσεις η διεθνής συνεργασία στον τομέα των διεθνών επενδύσεων. Τα άλλα θέματα, που κρίθηκαν άξια να τύχουν της προσοχής της Επιτροπής σε αυτό το Πρόγραμμα εργασίας, κατά τα επόμενα χρόνια, είναι τα ακόλουθα: ανάλυση των συνεπειών των άμεσων διεθνών επενδύσεων στις οικονομίες των Χωρών εξόδου και εισόδου, σύγκριση του πεδίου εφαρμογής των διμερών συμβάσεων επενδύσεων και εμπει-

ρία των Κυβερνήσεών τους· ο συνέπειες των τάσεων, που παρατηρούνται τελευταίως στις άμεσες διεθνείς επενδύσεις υπό μορφή περιορισμένης οικονομικής συμμετοχής ή άνευ οικονομικής συμμετοχής· αναλυτική περιοδική ανάλυση των κινήσεων των άμεσων επενδύσεων...

Τον Μάιο του έτους 1994 μ.Χ. οι Υπουργοί των Χωρών Μελών του Ο.Ο.Σ.Α. ανέθεσαν στη Γραμματεία του Οργανισμού την προετοιμασία διαπραγματεύσεων για τη σύναψη Πολυμερούς Συμφωνίας Επενδύσεων, Π.Σ.Ε., (Multilateral Agreement on Investment).

Σε μεταγενέστερη συνεδρίαση των Υπουργών των Χωρών Μελών του Ο.Ο.Σ.Α. (Μάιος του έτους 1995 μ.Χ.) απεφασίσθη η έναρξη επίσημων διαπραγματεύσεων μεταξύ των ενδιαφερομένων Μερών με στόχο τη σύναψη Συμφωνίας εντός διετίας, πράγμα το οποίο τελικώς δεν επετεύχθη, αλλ' οδήγησε την 6 Οκτωβρίου 1997 μ.Χ. στη σύνταξη ενός πρώτου σχεδίου κειμένου της Π.Σ.Ε.

Τελικώς, το συνταχθέν οριστικό κείμενο της Πολυμερούς Συμφωνίας περί Επενδύσεων (Multilateral Agreement on Investment), υπό ημερομηνία 12 Φεβρουαρίου 1998 μ.Χ. περιλαμβάνει δώδεκα Κεφάλαια και Παραρτήματα.

Το Προοίμιον διαλαμβάνει, μεταξύ άλλων, και τα εξής:

Τα Συμβαλλόμενα Μέρη αυτής της Συμφωνίας:

Επιθυμώντας τη σύσφιγξη των δεσμών φιλίας και προώθησης της περαιτέρω μεταξύ τους συνεργασίας·

Θεωρώντας, ότι οι διεθνείς επενδύσεις έχουν αποκτήσει τεράστια σημασία για την παγκόσμια οικονομία και ότι έχουν συμβάλλει κατά τρόπο σημαντικό στην εξέλιξη των Χωρών τους·

Αναγνωρίζοντας, ότι η Συμφωνία, η οποία αφορά στους επενδυτές και στις επενδύσεις τους θα συμβάλλει στην αποδοτική χρήση των οικονομικών πόρων τους, στη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης και στη βελτίωση των συνθηκών ζωής των Πολιτών τους·

Επιθυμώντας την εδραίωση ενός πολυδιάστατου πλαισίου διεθνών επενδύσεων, βάσει υψηλών standards, για την απελευθέρωση των επενδυτικών καθεστώτων και για την προστασία των επενδύσεων·

Αναγνωρίζοντας, ότι οι επενδύσεις ως μηχανισμός οικονομικής ανάπτυξης μπορούν να διαδραματίσουν σημαντικό ρόλο για την εξασφάλιση μίας βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης·

Αποφασίζουν τα ακόλουθα:

Ορισμοί

Επενδυτής σημαίνει ένα φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει την εθνικότητα, ή το οποίο διαμένει σε ένα από τα Συμβαλλόμενα Μέρη, σύμφωνα με το δίκαιο, το οποίο ισχύει εντός των ορίων δικαιοδοσίας του.

Ακόμη, επενδυτής σημαίνει ένα νομικό πρόσωπο ή άλλη οντότητα η οποία αναγνωρίζεται υπό του ισχύοντος δικαίου ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, κερδοσκοπικού ή μη χαρακτήρα, ιδιωτικής ή κρατικής ιδιοκτησίας ή κρατικού ελέγχου, το οποίο περιλαμβάνει μια επιχείρηση, trust, συνεταιρισμό, εταιρεία ή οργανισμό.

Επένδυση σημαίνει: κάθε είδος περιουσιακού στοιχείου, ευρισκόμενο υπό την κατοχή ή υπό τον έλεγχο ευθέως ή εμμέσως του επενδυτού και περιλαμβάνει ένα ή περισσότερα των ακόλουθων στοιχείων:

- Μία επιχείρηση.
- Μερίδια ή μετοχές εταιρείας.
- Ομόλογα, δάνεια, άλλα είδη χρεών.
- Δικαιώματα προκύπτοντα εκ συμβολαίων.
- Χρηματικές απαιτήσεις.
- Δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας.
- Άδειες, εκχωρήσεις, άλλα αγαθά.
- Υλικά ή άυλα, κινητά ή ακίνητα περιουσιακά στοιχεία, μισθώσεις, υποθήκες κ.ά.

Η εν λόγω Συμφωνία δύναται να εφαρμοσθεί επί παντός σημείου κατεχομένου υπό των Συμβαλλομένων Μερών ή επί τμημάτων ξηράς ή θαλάσσης, επί των οποίων το Συμβαλλόμενο Μέρος ασκεί βάσει κανόνων δικαίου δικαιοδοσία.

Εκαστο Μέρος δύναται ανά πάσα στιγμή με γραπτή δήλωσή του, κατατιθέμενη στη Γραμματεία του Οργανισμού, να ανακοινώσει την υπαγωγή του όλου ή μέρους του εδάφους του στις ρυθμίσεις της Συμφωνίας κ.ά.

Το κείμενο περιλαμβάνει ακόμη ρυθμίσεις για την υποδοχή των επενδύσεων υπό ενός Μέρους, για τη διαφάνεια των εσωτερικών κανόνων δικαίου, για τα διευθυντικά στελέχη της εγκαθιστάμενης σε μία Χώρα επενδυτικής δραστηριότητας κ.ά.

Σημειώνεται, ότι το εν λόγω κείμενο της Συμφωνίας αναφέρεται κατ' αρχάς σε επενδυτικές δραστηριότητες στα 29 Κράτη Μέλη του Ο.Ο.Σ.Α., τα οποία, εξ άλλης πλευράς, πραγματοποιούν το 85% των άμεσων παραγωγικών επενδύσεων παγκοσμίως.

Όπως προκύπτει από το Κείμενο Συμφωνίας, το οποίο δεν παρετέθη ολόκληρο εδώ για τεχνικούς λόγους, προβλέπονται εκτεταμένες δυνατότητες κίνησης κεφαλαίων με σκοπό την πραγματοποίηση επενδύσεων, πράγμα το οποίο οδήγησε πολλούς να χαρακτηρίσουν την Π.Σ.Ε. ως το Σύνταγμα της Παγκόσμιας Οικονομίας.

Παρά ταύτα, όμως, όπως προκύπτει από το ίδιο το κείμενο, η έλλειψη ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων, τα οποία προβλέπεται βάσει της Π.Σ.Ε.

να απολαμβάνουν οι Αλλοδαποί επενδυτές και των υποχρεώσεων, τις οποίες αυτοί αναλαμβάνουν έναντι των κατοίκων και του φυσικού περιβάλλοντος των Χωρών υποδοχής των επενδύσεων, είναι προφανής. Αυτό δε το στοιχείο έχει ήδη αποτελέσει αντικείμενο σφοδρών επικρίσεων εκ διαφόρων πλευρών (βλ. εν συνεχεία και το Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου).

Κατ' άλλη εκτίμηση, τέλος, το κείμενο της ΠΣΕ ανταποκρίνεται πλήρως προς το πνεύμα των καιρών, μεσοσύσης της παγκοσμιοποίησης της οικονομίας...

Β. Ευρωπαϊκή Ένωση: Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου

Η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ)⁵ παρά το γεγονός, ότι δεν είναι μέλος του ΟΟΣΑ, παρενέβη κατά τη φάση των διαπραγματεύσεων, μέσω της Επιτροπής, εξ ονόματος και για λογαριασμό των Κρατών Μελών της, το δε Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, εν τω πλαισίου των ιδιικών του αρμοδιοτήτων, σε ειδικό Ψήφισμά του διέτύπωσε προς την Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης σειρά σχετικών Συστάσεων, οι κυριότερες των οποίων, εγκριθείσες κατά τη Συνεδρίασή του της 25ης Φεβρουαρίου 1998 μ.Χ., έχουν ως εξής:

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο:

Έχοντας υπ' όψιν το Ψήφισμά του της 14ης Δεκεμβρίου 1995 μ.Χ. σχετικά με την Ανακοίνωση της Επιτροπής, που αφορά στους ίσους όρους ανταγωνισμού για τις άμεσες επενδύσεις παγκοσμίως.

Έχοντας υπ' όψιν το Ψήφισμά του της 15ης Ιανουαρίου 1998 μ.Χ. σχετικά με μετεγκαταστάσεις επιχειρήσεων και ξένες εσωτερικές επενδύσεις.

Έχοντας υπ' όψιν το σχέδιο Πολυμερούς Συμφωνίας για τις επενδύσεις, όπως αυτό έχει διατυπωθεί την 6η Οκτωβρίου 1997 μ.Χ.

Έχοντας υπ' όψει την Έκθεση της Επιτροπής Εξωτερικών Οικονομικών Σχέσεων καθώς και τις Γνωμοδοτήσεις της Επιτροπής Οικονομικής, Νομισματικής και Βιομηχανικής Πολιτικής, της Επιτροπής Νομικών θεμάτων και Δικαιωμάτων των Πολιτών, της Επιτροπής Πολιτισμού, Νεότητας, Παιδείας και Μέσων Ενημέρωσης, της Επιτροπής Ανάπτυξης και Συνεργασίας, καθώς και της Επιτροπής Αλιείας.

Και:

Α. Λαμβάνοντας υπ' όψει, ότι λόγω της υπέρμετρης αύξησης των εξωτερικών άμεσων επενδύσεων, ως συνέπεια της οικονομικής παγκοσμιοποίησης, απαιτούνται πολυμερείς ρυθμίσεις στον τομέα αυτό.

5. Βλ. σχετικά με την ίδρυση των πρώτων Κοινοτήτων, τους σκοπούς, τα Όργανα κ.ά. της Ευρωπαϊκής Ένωσης το: Κωνστ. Γε. Αθανασόπουλος, Ιω. Βλάχσης, Β. Δεληθέου, *Το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης*. Τομ. Α' Β' εκδ. Αθήνα, 2000.

Β. Λαμβάνοντας υπόψιν, ότι υπάρχουν περισσότερες από 1800 Διμερείς Συμφωνίες για τις Ξένες επενδύσεις, οι οποίες επιχειρούν με διαφορετικούς τρόπους να δημιουργήσουν ένα πλαίσιο συνθηκών γι' αυτές, και ότι ένα πολυμερές πλαίσιο δεσμευτικών κανόνων δικαίου να μην δεν προσφέρει ικανοποιητικές εγγυήσεις για μεγαλύτερη βεβαιότητα στους επενδυτές και προσφέρει δυνατότητες για τη δημιουργία ενός πλαισίου συνθηκών για τις παγκόσμιες οικονομικές συναλλαγές.

Γ. Συνειδητοποιώντας, ότι υπάρχει κίνδυνος χωρίς παρεμφερείς πολυμερείς ρυθμίσεις αφ' ενός να υπόκεινται οι Ξένες άμεσες επενδύσεις σε πολυσχιδείς περιορισμούς, και, αφ' ετέρου, να πραγματοποιηθούν ανεξέλεγκτες μεταγκαταστάσεις επιχειρήσεων.

Δ. Εκφράζοντας την ανησυχία του για το γεγονός, ότι το Σχέδιο Πολυμερούς Συμφωνίας για τις Επενδύσεις (ΠΣΕ) αντικατοπτρίζει έλλειψη ισορροπίας μεταξύ των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των επενδυτών, εξασφαλίζοντάς τους πλήρη δικαιώματα και προστασία, ενώ τα Κράτη, που προσυπογράφουν τη Συμφωνία υπόκεινται σε επαχθείς υποχρεώσεις, που ενδέχεται να αφήσουν απροστάτενο τον πληθυσμό τους.

Ε. Λαμβάνοντας υπόψιν, ότι η Π.Σ.Ε. δεν πρέπει να αποφέρει μόνον πλεονεκτήματα για τις επιχειρήσεις και τις Χώρες προέλευσης, αλλά θα πρέπει, επίσης, να συμβάλλει σε μια υπεύθυνη ανάπτυξη της Χώρας εγκατάστασης ενθαρρύνοντας την τεχνολογία, τη βιώσιμη οικονομική ανάπτυξη, την απασχόληση, τις υγιείς κοινωνικές σχέσεις και την προστασία του περιβάλλοντος.

ΣΤ. Λαμβάνοντας υπόψιν, ότι στόχος μίας Π.Σ.Ε. πρέπει να είναι η πρόληψη του καταστροφικού για τους εν λόγω πληθυσμούς ανταγωνισμού μεταξύ των επενδυτών, προκειμένου να υποστηριχθεί σε παγκόσμια κλίμακα μία βιώσιμη, από οικολογική και κοινωνική άποψη, και ισόρροπη, από περιφερειακή άποψη, οικονομική ανάπτυξη.

Ζ. Εκφράζοντας τη λύπη του για το γεγονός, ότι οι διαπραγματεύσεις έχουν διεξαχθεί κεκλεισμένων των θυρών, χωρίς τη συμμετοχή Κοινοβουλίων, μολονότι η διαφάνεια και ο Κοινοβουλευτικός έλεγχος σε κείρια παγκόσμια οικονομικά ζητήματα είναι καθοριστικής σπουδαιότητας για τη νομιμότητα των σχετικών Διεθνών Συμφωνιών.

Η. Λαμβάνοντας υπόψιν ότι η Ε.Ε. δεν έχει συντάξει Μελέτες για τις επιπτώσεις (Impact Studies) της Π.Σ.Ε. στις μεταφορές, στο εμπόριο και στην αγορά εργασίας ή στην πνευματική ιδιοκτησία και, ότι να μην έχει αποσαφηνισθεί η συμβατότητά της με την ισχύουσα νομοθεσία, που αφορά στα δικαιώματα πνευματικής ιδιοκτησίας στην Ε.Ε., καθώς και η σχέση της Π.Σ.Ε. με Διεθνείς Συμφωνίες για το Περιβάλλον και τις Διεθνείς Συμβάσεις στον τομέα της πνευ-

ματικής ιδιοκτησίας, καθώς και με τις Συμφωνίες στο πλαίσιο του Οργανισμού Περιφερειακής Οικονομικής Ολοκλήρωσης (R.E.I.O.).

Υποβάλλει τις ακόλουθες Συστάσεις στην Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

1. Επισημαίνει την ανάγκη ευρείας δημόσιας συζήτησης και τακτικής Κοινοβουλευτικής παρακολούθησης των διαπραγματεύσεων, που διεξάγονται στο πλαίσιο του Ο.Ο.Σ.Α., γνωρίζοντας, ότι οι τελικές αποφάσεις εμπίπτουν στην αρμοδιότητα των Ομοσπονδιακών και Εθνικών Κοινοβουλίων, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

2. Ζητεί από την Επιτροπή, εντός λογικής προθεσμίας, να προβεί σε ανεξάρτητη και εμβριθή αξιολόγηση των επιπτώσεων στον κοινωνικό τομέα, στον τομέα του περιβάλλοντος και στον τομέα της ανάπτυξης και να εξετάσει σε ποιο βαθμό το σχέδιο Π.Σ.Ε. αντίκειται:

- Στις σχετικές Διεθνείς Συμφωνίες, όπως η δήλωση του RIO, η Agenda 21, οι οδηγίες του Ο.Η.Ε. κ.τ.λ..

- Στις παλαιότερον από τον Ο.Ο.Σ.Α. συμφωνηθείσες θέσεις πολιτικής, όπως η υπόσχεση για την ολοκλήρωση της οικονομικής, κοινωνικής και περιβαλλοντικής πολιτικής, Μάϊος 1997 μ.Χ.

- Στην περιφερειακή νομοθεσία, στην εθνική νομοθεσία και στη νομοθεσία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι οποίες αποσκοπούν στην προώθηση της βιώσιμης ανάπτυξης.

3. Διαπιστώνει, ότι στην υπό διαπραγμάτευση Συμφωνία μπορούν, επίσης, να προσχωρήσουν Κράτη μη Μέλη του Ο.Ο.Σ.Α., και, συνελπώς, ειδικότερον οι αναπτυσσόμενες Χώρες. Θεωρεί ως τόσο το γεγονός, ότι οι Χώρες αυτές δεν μπορούν να ασκήσουν επιρροή στο περιεχόμενο της Συμφωνίας ως σημαντικό μειονέκτημα της Π.Σ.Ε., και καλεί τα Κράτη, που μετέχουν στη σύναψη της Π.Σ.Ε. να μην ασκήσουν πιέσεις στις αναπτυσσόμενες Χώρες, παρακινώντας τις να προσχωρήσουν στη Συμφωνία.

4. Διαπιστώνει, ότι κάθε επέκταση της Συμφωνίας σε εδάφη, των οποίων οι διεθνείς σχέσεις αποτελούν αρμοδιότητα ενός συμβαλλόμενου Μέρους, πρέπει να κοινοποιείται στον ενδιαφερόμενο και στα υπόλοιπα συμβαλλόμενα Μέρη, ούτως, ώστε κάθε Κράτος, που έχει ήδη προσχωρήσει σε αυτήν να μπορεί να αποφασίζει να μην εφαρμόζει τις διατάξεις της Συμφωνίας στο εν λόγω έδαφος.

5. Επιμένει, ότι το ζήτημα της προστασίας των επενδύσεων πρέπει να εξετασθεί σε πολυμερές πλαίσιο, που θα περιλαμβάνει όλες τις αναπτυσσόμενες Χώρες, ότι, συνελπώς, πρέπει να παραπεμφθεί η υπόθεση στην C.N.U.C.E.D. και στον Π.Ο.Ε. Η εξέταση του θέματος αυτού από τον Π.Ο.Ε. πρέπει να συμπεριλάβει τα αποτελέσματα των Διασκέψεων των Ηνωμένων Εθνών, ιδιαίτερος για το περιβάλλον.

14. Υποστηρίζει επιμόνως την άποψη, ότι πρέπει να προβλέπεται η τήρηση Διεθνών Συμφώνων για τα ανθρώπινα δικαιώματα καθώς περιβαλλοντικών και κοινωνικών προδιαγραφών, όχι μόνον στο Προοίμιο της Π.Σ.Ε. και, ότι η Π.Σ.Ε. πρέπει να περιλαμβάνει σαφείς διατάξεις, που να αποτρέπουν την υποβάθμιση των ισχυουσών περιβαλλοντικών και κοινωνικών προδιαγραφών από την Π.Σ.Ε. και να επιτρέπουν την καθιέρωση των προδιαγραφών.

15. Επιδιοικιμάζει το συνεκτικό ορισμό της έννοιας «επενδυτής», που περιλαμβάνει Ιδιωτικούς και Δημόσιους επενδυτές, αλλά ζητεί να δοθεί σαφέστερος ορισμός των επενδύσεων στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας για φυτικά, ζωικά και ανθρώπινα γονίδια. Εξ άλλου, επιμένει, ότι όλες οι διατάξεις, που αφορούν στην πνευματική ιδιοκτησία, καθώς και στα δικαιώματα του δημιουργού και στα συναφή δικαιώματα, πρέπει να εξαιρούνται από την ΠΣΕ, λαμβάνοντας υπ' όψει τις Διεθνείς Συμφωνίες, που υπάρχουν ήδη στον τομέα αυτό.

21. Ζητεί να καθορισθούν αντικειμενικά κριτήρια για την επίκληση εθνικών συμφερόντων ασφαλείας, τα οποία θα μπορούν να επανεξετάζονται στο πλαίσιο της διαδικασίας διευθέτησης διαφορών και υποστηρίζει, ότι, στο πλαίσιο αυτό, πρέπει, επίσης, να περιληφθεί μία ρήτρα κατά των καταχρήσεων.

23. Θεωρεί εκτεταμένες τις προβλεπόμενες διατάξεις για την προστασία των επενδύσεων, κυρίως όσον αφορά στην απαλλοτρίωση, στην αποζημίωση καθώς και στη μεταφορά κεφαλαίων και κερδών και είναι της γνώμης, ότι οι Κυβερνήσεις πρέπει να μεριμνούν, ώστε να μη χρειάζεται να καταβάλουν αντιτιμο για το δικαίωμά τους να θέτουν πρότυπα, όσον αφορά στο περιβάλλον, στην εργασία, στην υγεία και στην ασφάλεια.

25. Επισημαίνει τον καινοτόμο χαρακτήρα της προβλεπόμενης διαδικασίας για τη διευθέτηση διαφορών, που επιτρέπει επίσης σε ιδιωτικές επιχειρήσεις να λαμβάνουν μέτρα κατά της Κυβέρνησης ενός συμβαλλόμενου Μέρους και θεωρεί αμφίβολη την περαιτέρω εξέλιξη της νομικής προστασίας και ζητεί να εξετασθεί κατά πόσον επαρκούν οι υφιστάμενες εθνικές και διεθνείς διαδικασίες για τη διευθέτηση διαφορών.

Τέλος, ζητεί οπωσδήποτε ένα ισόρροπο σύστημα νομικής προστασίας, το οποίο να επιτρέπει τόσο στον επενδυτή την άσκηση των δικαιωμάτων του, που απορρέουν από τη Συμφωνία, όσο και στο συμβαλλόμενο Κράτος την

εξασφάλιση της τήρησης των υποχρεωτικών κοινωνικών και περιβαλλοντικών προδιαγραφών.

Πέραν αυτών, το Ψήφισμα περιλαμβάνει και άλλες Συστάσεις του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και επί σειράς άλλων θεμάτων, όπως π.χ. περί πολιτισμού, περί αλιείας κ.ά., η ειδικότερη αναφορά των οποίων παρέλκει.

Τελικώς, το εν λόγω κείμενο της Π.Σ.Ε. μη υπογραφέν υπό των ενδιαφερομένων Μερών, δεν ετέθη εν ισχύ μέχρι σήμερα, λόγω των αντιδράσεων εκ διαφόρων πλευρών...

3. Η νομοθετική οριοθέτηση της έννοιας της ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης σε άλλες Χώρες

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, η νομοθεσία των διαφόρων Χωρών ποικίλλει, σε σχέση με ορισμούς της έννοιας της ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης, και ιδίως της ξένης, πράγμα το οποίο είναι ευεξήγητο, λαμβανομένων υπ' όψει των διαφορών μεταξύ των διαφόρων δικαϊκών συστημάτων, των οικονομικών συνθηκών εκάστης Χώρας, του υπάρχοντος υψηλού ή μη επιπέδου τεχνολογίας εκάστης περιοχής κ.ά.

Όλως ενδεικτικώς αναφέρονται εδώ ορισμένα στοιχεία για την έννοια της επένδυσης, και ιδίως της ξένης, σε διάφορες Χώρες, διαφορετικής πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης, με στόχο να υπογραμμισθεί το ετερόκλητο των σχετικών ρυθμίσεων παγκοσμίως.

Α. Ακτή του Ελεφαντόδοντος

Ως ιδιωτική παραγωγική επένδυση θεωρείται κάθε επένδυση υπό φυσικών ή νομικών προσώπων, κατοίκων της Χώρας ή αλλοδαπών, η οποία πραγματοποιείται εντός της Χώρας σε συγκεκριμένους τομείς, όπως εκείνοι της γεωργίας, της αλιείας, της έρευνας, της παραγωγικής ενέργειας κ.ά.

Β. Αλγερία

Ως ιδιωτική παραγωγική ξένη επένδυση θεωρείται οιαδήποτε επένδυση πραγματοποιούμενη υπό αλλοδαπού φυσικού ή νομικού προσώπου, με σκοπό την ίδρυση ή επέκταση μίας οικονομικής δραστηριότητας ή εγκατάστασης ή ανακαίνιση μιας εγκατάστασης βιομηχανικής κ.ά.

Γ. Δανία

Άμεση ιδιωτική παραγωγική επένδυση θεωρείται η επένδυση, η οποία πραγματοποιείται με απώτερο σκοπό να εδραιώσει μία διαρκή οικονομική σχέση μεταξύ του επενδύοντος και της συνιστωμένης οικονομικής δραστηριότητας (επιχείρησης κ.ά.). Η συμμετοχή στο κεφάλαιο μίας υφιστάμενης επιχείρησης ή η παραγωγική επένδυση.

Direct Investment – Denmark

Direct Investment flows								Direct Investment positions			
Inflows				Outflows				Inward		Outward	
% of GDP		Million USD		% of GDP		Million USD		Million USD		Million USD	
1997	1987	1997	1987	1997	1987	1997	1987	1996	1986	1996	1986
1.75	0.08	2970	88	2.38	0.59	4045	618	-	-	-	-

Notes:... not available

Source: International Direct Investment Statistics Yearbook, 1998 OECD, Paris, 1999.

Direct Investment – Japan

Direct Investment flows								Direct Investment positions			
Inflows				Outflows				Inward		Outward	
% of GDP		Million USD		% of GDP		Million USD		Million USD		Million USD	
1997	1987	1997	1987	1997	1987	1997	1987	1996	1986	1996	1986
0.08	0.05	3224	1178	0.62	0.83	25991	20103	29940	6514	25861	58071

Source: International Direct Investment Statistics Yearbook, 1998 OECD, Paris, 1999.

E. Ινδία

Ως ιδιωτική παραγωγική ξένη επένδυση θεωρείται η πραγματοποιούμενη εντός του πλαισίου μίας τεχνικής συνεργασίας εν συνεργασία με συνεταιίρους ιδιώτες ή τοπικό νομικό πρόσωπο, καθώς και η μεταφέρουσα στην Ινδία μία (νέα) τεχνολογία, την οποία έχει ανάγκη η τοπική οικονομία.

ΣΤ. Ινδονησία

Ως ιδιωτική παραγωγική ξένη επένδυση θεωρείται η πραγματοποιούμενη υπό τη μορφή μεικτής εταιρείας μεταξύ αλλοδαπού επενδυτού και τοπικού συνεταιίρου και στους τομείς στους οποίους επιτρέπεται η πραγματοποίηση επενδύσεων υπό Αλλοδαπών.

4. Η νομοθετική οριοθέτηση της έννοιας της ιδιωτικής παραγωγικής επένδυσης σε κείμενα Διεθνών Συμβάσεων

Με βάση στοιχεία του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μέχρι το Φεβρουάριο 1998 μ.Χ. είχαν υπογραφεί περισσότερες από 1.800 Διμερείς Συμφωνίες για τις άμεσες ξένες παραγωγικές επενδύσεις, γεγονός το οποίο, εξ άλλης πλευράς, καταδεικνύει όχι μόνο τη σημασία του πράγματος, αλλά και το αχανές του πεδίου της επιστημονικής έρευνας περί της έννοιας και άλλων πτυχών της επένδυσης, λόγω αδυναμίας καταγραφής και επεξεργασίας των κειμένων αυτών των Συμφωνιών.

Εν συνεχεία παρατίθενται ενδεικτικώς μερικά κείμενα Διμερών Συμφωνιών και μόνον ως προς το θέμα της οριοθέτησης της έννοιας της επένδυσης.

Ν. 2136/1993 Κύρωση Συμφωνίας μεταξύ των Κυβερνήσεων Ελληνικής Δημοκρατίας και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας για την προώθηση και αμοιβαία προστασία των επενδύσεων.

Στην παρούσα Συμφωνία:

1. Ο όρος «επένδυση» σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο προορίζεται προς επένδυση από επενδυτή Συμβαλλόμενο Μέρους και γίνεται αποδεκτό από το άλλο Συμβαλλόμενο Μέρος, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, σε σχέση δε με την εφαρμογή της Συμφωνίας, περιλαμβάνει:

Α. Κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα, όπως υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα.

Β. Εταιρικά μερίδια, μετοχές και ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρεία.

Γ. Δάνεια, χρηματικές απαιτήσεις ή κάθε άλλη συμβατική απαίτηση, που έχει οικονομική αξία.

Δ. Δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, επιχειρηματική φήμη, τεχνολογία και τεχνογνωσία.

Ε. Εκχωρήσεις επιχειρηματικών δικαιωμάτων βάσει νόμου ή βάσει συμβάσεων, περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

ΣΤ. Αγαθά, τα οποία βάσει συμβάσεως χρηματοδοτικής μισθώσεως ευρίσκονται στην κατοχή του μισθωτού στο έδαφος Συμβαλλόμενο Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Ο όρος «απόδοση» σημαίνει τα έσοδα, που αποφέρει μια επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικώς, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας και άλλες αμοιβές.

3. Ο όρος «επενδυτής» περιλαμβάνει:

Α. Ως προς την Ελληνική Δημοκρατία: φυσικά πρόσωπα, τα οποία έχουν ελληνική ιθαγένεια σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και νομικά πρόσωπα, τα οποία έχουν συσταθεί σύμφωνα με την ελληνική νομοθεσία και έχουν την έδρα τους στο έδαφος της Ελληνικής Δημοκρατίας.

Β. Ως προς τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας: φυσικά πρόσωπα, τα οποία έχουν την ιθαγένεια της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και οικονομικές μονάδες, που έχουν συσταθεί σύμφωνα με τους νόμους της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας και έχουν την έδρα τους στο έδαφός της.

Ν. 2582/1998 Κύρωση της Συμφωνίας μεταξύ της Κυβερνήσεως της Ελληνι-

κής Δημοκρατίας και της Κυβερνήσεως της Ομοσπονδιακής Δημοκρατίας της Γιουγκοσλαβίας για την αμοιβαία προώθηση και προστασία των επενδύσεων.

Για τους σκοπούς της παρούσας Συμφωνίας:

1. «Επένδυση» σημαίνει κάθε είδους περιουσιακό στοιχείο, το οποίο επενδύεται από επενδυτή του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του τελευταίου και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικώς:

Α. Κινητή και ακίνητη ιδιοκτησία και κάθε άλλο εμπράγματο δικαίωμα, όπως δουλειές, νομή, υποθήκες, εμπράγματα ασφάλειες και ενέχυρα.

Β. Μετοχές, εταιρικά μερίδια, διαφόρων ειδών εταιρικές ομολογίες και κάθε άλλη μορφή συμμετοχής σε εταιρεία.

Γ. Χρηματικές απαιτήσεις και κάθε άλλη συμβατική απαίτηση, που έχει οικονομική αξία συνδεδεμένα με επένδυση.

Δ. Δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ευρεσιτεχνίες, σήματα, τεχνικές μέθοδοι, τεχνογνωσία, επιχειρηματική φήμη και άλλα παρόμοια δικαιώματα.

Ε. Εκχωρήσεις βάσει νόμου ή συμβάσεως περιλαμβανομένων και εκχωρήσεων για έρευνα, ανάπτυξη, εξόρυξη ή εκμετάλλευση φυσικών πόρων.

Ενδεχόμενη μεταβολή του τύπου της επένδυσης, που έχει πραγματοποιηθεί, δε μεταβάλλει το χαρακτήρα της ως επένδυση.

2. «Απόδοση» σημαίνει τα έσοδα, που αποφέρει μια επένδυση και περιλαμβάνει ειδικότερα, αλλά όχι αποκλειστικώς, κέρδη, τόκους, μερίσματα, υπεραξία, δικαιώματα πνευματικής και βιομηχανικής ιδιοκτησίας, αμοιβές και άλλα νομικά εισοδήματα.

3. «Επενδυτής» σημαίνει σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος:

Α. Φυσικά πρόσωπα, που έχουν την ιθαγένεια του εν λόγω Συμβαλλόμενου Μέρους, σύμφωνα με τη νομοθεσία του, και πραγματοποιούν επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

Β. Νομικές οντότητες, που έχουν συσταθεί ή κατ' άλλον τρόπον λειτουργούν δεόντως, σύμφωνα με τη νομοθεσία του ενός Συμβαλλόμενου Μέρους και έχουν την έδρα τους ή ασκούν την πραγματική οικονομική τους δραστηριότητα στο έδαφος του ίδιου Συμβαλλόμενου Μέρους και πραγματοποιούν επενδύσεις στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

4. «Έδαφος» σημαίνει, σε σχέση με κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, το έδαφος υπό την κυριαρχία του, περιλαμβανομένων και των χωρικών υδάτων, καθώς και τις υποθαλάσσιες περιοχές επί των οποίων το εν λόγω Συμβαλλόμενο Μέρος ασκεί, σύμφωνα με το διεθνές δίκαιο, κυριαρχικά δικαιώματα ή δικαιοδοσία.

Εξάλλου, σε σχέση με την προώθηση των επενδύσεων προβλέπονται τα εξής:

1. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος, ενθαρρύνει και δημιουργεί ευνοϊκές συνθήκες για την πραγματοποίηση επενδύσεων, στο έδαφός του, από επενδυτές του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους και κάνει δεκτές τις επενδύσεις αυτές σύμφωνα με τη νομοθεσία του.

2. Επενδύσεις επενδυτών Συμβαλλόμενου Μέρους απολαμβάνουν πάντοτε, στο έδαφος του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους, δίκαιης μεταχείρισης και πλήρους προστασίας και ασφάλειας. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος εξασφαλίζει, ότι η διαχείριση, συντήρηση, χρήση, εκμετάλλευση ή διάθεση, στο έδαφός του, επενδύσεων επενδυτών του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους δεν παρακωλύεται καθ' οιονδήποτε τρόπο με μέτρα αδικαιολόγητα ή διακριτικής φύσεως.

3. Η απόδοση των επενδύσεων και, σε περίπτωση επανεπενδύσεως, το σχετικό εισόδημα, απολαμβάνουν της ίδιας προστασίας με την αρχική επένδυση.

4. Κάθε Συμβαλλόμενο Μέρος τηρεί στο έδαφός του, καλή τη πίστει, κάθε υποχρέωση που έχει αναλάβει, εντός του νομικού πλαισίου, σε σχέση με συγκεκριμένο επενδυτή του άλλου Συμβαλλόμενου Μέρους.

5. Υπηρεσίες υποδοχής και προώθησης των επενδύσεων

Αναλόγως της αποδιδόμενης βαρύτητας στις ιδιωτικές παραγωγικές επενδύσεις, είτε αυτές πραγματοποιούνται με εθνικής προέλευσης κεφάλαια, είτε με εισαγόμενα, ποικίλλουν κατά Χώρα και οι αντίστοιχες Υπηρεσίες Υποδοχής και Προώθησης των σχετικών αιτήσεων και διαδικασιών.

Έτσι, σε ορισμένες Χώρες λειτουργούν Υπηρεσίες σε επίπεδο Υπουργείου – Εθνικής Οικονομίας, Βιομηχανίας κ.ά. -, σε άλλες έχουν συσταθεί Agence de promotion, de soutien et de suivi des investissements, Foreign investment promotion Board, Secreteriat for Industrial Approvals, Bureau de Coordination des Investissements, Commission supérieure des investissements κ.τ.λ..

Αυτές οι Υπηρεσίες εφαρμόζουν την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία περί επενδύσεων, οι δε τρόποι υποδοχής και προώθησης μιας άμεσης παραγωγικής ιδιωτικής επένδυσης καλυπτόμενης υπό εθνικών ή αλλοδαπών κεφαλαίων ποικίλλουν κατά Χώρα και περιλαμβάνουν εγκριτικές διοικητικές πράξεις, συμβάσεις, ειδικές ρήτρες κ.ά.